

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V. Ч. 94. СБЮТА, 24. ЛИСТОПАДА 1923. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, NOVEMBER 24th, 23. No. 94. VOL. V.

НОТА РАДИ АМБАСАДОРІВ ДО НІМЕЦЬКОГО УРАДУ.

ПАРИЖ, 22. листопада. — Аліанти, через своїх представників в раді амбасадорів, згодилися вчора повідомити німецьке правительство, що міжальїантська військова контрольна місія відновить свої функції в Німеччині та що берлінське правительство має погратися в її роботі та дати її охорону.

Вони згодилися також на другий комунікат до Німеччини, в котрім зазначають, що бувший німецький престолонаслідник зрештою права до пруського трону, та висловлюють сподівання, що німецьке правительство подбає о це, щоб Фрідріх Вільгельм додержав своєї обіцянки.

Під цими умовами аліанти не будуть домагатися прогнання німця, престолонаслідника з Німеччини, однак вони заявляють, що німецьке правительство мусить остро придержуватися свого приречення, що поворот бувшого кайзера Вільгельма до Німеччини не буде толерований.

Як відомо, Франція домагалася прогнання бувшого німецького престолонаслідника з Німеччини і хотіла, щоб її піддержали в цій домаганні інші аліантські держави. Пуанкаре навіть відгрожувався, що пічне на свою руку карні кроки проти Німеччини, як що інші аліанти не згодяться на пропозиції Франції.

Тимчасом Англія не згодилася на ніякі драстичні кроки проти Німеччини. За Францією пішла Італія і навіть в часті й Бельгія. В виду цього Франція мусіла уступити, про що свідчить остання нота аліантської ради амбасадорів до Німеччини, в якій нема навіть згадки про прогнання бувшого німецького престолонаслідника.

АРЕШТОВАННЯ ХОРОГО Д-РА ЦАЙГНЕРА.

ЛОНДОН, 22. листопада. — Др. Цайгнер, який був головою комуністично-соціалістичного правительтва в Саксонії, зістав в середу вночі арештований в часі, як спав в своїм ліжку в Лейпцигу. Арештований передано на приказ найближчого суду.

Цайгнера забрали до в'язниці помімо цього, що він протестував, що є хорий.

ЗБИВАЄ БЕЗОСНОВНІ ЗАКИДИ СВОИХ ВОРОГІВ.

ДРЕЗНО, 21. листопада. — Др. Цайгнер, бувший прем'єр Саксонії, в листі до "Фольксцайтунг" заперечує, виставлені проти него оскарження про підкупство як негідні брехні. Він каже, що буде відповідати на всі оскарження проти него в суді.

МОЖЕ ВИЖИВИТИ ТРИ ЧЕТВЕРТІ НАСЕЛЕННЯ.

БЕРЛІН, 20. листопада. — Експерти обчислюють, що німецька республіка може вивести три четверти свого населення без спровадження поживи. Іншими словами, Німеччина має ще найменше 15 мільйонів більше людей, як вона може вижити.

Українська робітничая преса, це ознака сили і свідомости робітництва. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплата!

НІМЕЦЬКІ СЕЛЯНЕ УБИЛИ 130 СЕПАРАТИСТІВ.

ДІССЕЛЬДОРФ, 20. листопада. — В боротьбі з німецькими селянами коло Бонн минулої суботи сепаратисти втратили 130 людей в убитих і в додатку зістали цілковито розбиті. Селяне напали на сепаратистів з сокирами, косами та іншими різними знаряддями. Сепаратисти хотіли проголосити в тій місцевості надренську республіку.

БОРЬБА ПРОТИ СЕПАРАТИСТІВ НА ЦІЛІЙ ЛІНІЇ.

БЕРЛІН, 21. листопада. — Нинішні спінені депеші з Кольдону доносять про страшний бунт в Надренщині, в якій згинуло минулого тижня більше як 130 сепаратистів. Сімдесятьох убито в одній боротьбі між сепаратистами а льюльними Німцями біля Егіндбергу.

Поважна боротьба відбулася також в окрузі Зібен Гейбурге.

Шістьох сепаратистів убили селяне біля міста Гоннеф, де боротьба велася в суботу. Їх стягнуло з автомобілів і побило на смерть.

Тяжка боротьба має також вестися в Кенігсвінтері.

В боротьбі в Гевелю селяне оточили 30 сепаратистів і 23 з них убили. Нинішні донесення кажуть, що підчас заворушень безробітних на Шасску убито в Лівіну двох робітників в боротьбі з поліцією, яка на якийсь час була обезсилена. В багатьох місцях безробітні нападають на склепи.

ЛІДЕР БАВАРСЬКИХ ФАШИСТІВ ХОРИЙ НА ГОЛОВУ.

МІНХЕН, 20. листопада. — Адольф Гітлер, лідер баварських фашистів, є критично хорий в кріпості Ляндсберг. Він має запалення мозку.

СМЕРТЬ ІРЛЯНДЦЯ З ГОЛОВОВОГО СТРАЙКА.

ДУБЛІН, 21. листопада. — В таборі інтернованих в Нью-Бридж помер тут вчора Денніс Беррі, який був 34 дні на голодовці страйку.

Беррі був першим з нерегулярного війська, інтернованого за боротьбу проти правительтва "Ірландської Вільної Держави", що вмер підчас загального страйку, в яким бере участь кількасот людей.

Дійсне число інтернованих в Ірландії не є оповіщене, однак вважають, що їх є більше як 12,000.

ПОБІДА ЦАНКОВА В БОЛГАРСЬКИХ ВИБОРАХ.

СОФІЯ, 20. листопада. — Вислід з загальних виборів, відбувх тут минулої неділі, виказує, що правительтво дістало більшість в парламенті о яких 200 голосів. Національні ліберали, комуністи і аграрії здобули разом 47 місць.

КУПУЮТЬ ЛІТАКИ.

РИГА, 17. листопада. — Протягом місяців (вересня і жовтня ц. р.) совітське правительтво одержало 150 воєнних літаків найновішої системи. Одні з них закуплені в Англії, інші в Німеччині і Голандії. Всі нові літаки уміщені недалеко західних границь Совітської Росії. Стари вислана на Сибір і Далекий Схід.

ЗІ СТРАЙКУ ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ В ВЕНКУВЕР.

ВЕНКУВЕР, Б. К., 21. листопада. — Всі надії на мирне поладження страйку докових робітників у Венкувері розвіялися нині, коли тайне голосування виказало, що страйкуючі робітники 1,007 голосами проти 19 відкинули оферту корабельної федерації. Федерація пропонувала страйкерам вернутися до роботи за дострайкову платню і на умовах одвертої роботи. Страйкері відкинули масовий мітинг, який тривав чотири години.

Комітет Ремісничо-Робітничої Ради, який посередничав між страйкерами і працьодавцями, заявив свою готовність продовжувати далі свої заходи. Цему комітету зложено подяку і його пропозицію передано страйковому комітету.

Ані страйкері, ані працьодавці не зложили нині ніякої заяви. Обидві сторони заявили попередно свій намір боротися до кінця.

Страйк триває від 8. жовтня і робота в доках виконується незорганізованими страйколом.

Головним питанням страйку є домагання 5 центів на годину бонусу для робітників при ладованні дерева. Страйкері кажуть, що ця галузь роботи є поважно тамована страйком.

ПОЛОЖЕННЯ З РОБОТАМИ В КАНАДІ.

ОТТАВА, 22. листопада. — Домініане статистичне бюро виказує, що з початком листопада Монреал був одним серед канадських великих міст, який виказує збільшення робіт. Мале зменшення, виказали Торонто, Вінніпег, Венкувер, Гемітон і Оттава.

Роботи по цілій Канаді з початком місяця трохи зменшилися. Будівельній індустрії звільняють велике число робітників, а фабрики як цілість дають менше зайняття.

Числа бора є оперті на звітах 5,890 фірм, в яких працювало на 1. листопада 812,201 особа. Місяць вчашнійше, дня 1. жовтня, працювало у тих фірмах 819,831 особа. Таким робом число працюючих зменшилося за місяць о 7,600 людей.

Хоч замітне є зменшення числа працюючих, вестки положення є тепер кориснійше, як було в той сам час в 1921 або 1922 р.

Зменшення праці є у всіх провінціях. Однак найзмітнійше воно в степових провінціях і Квебеку. В Онтарію воно лише номінальне.

ДР. ФРІДТІОФ НАНСЕН У ВІННІПЕГУ.

Др. Фрідтїоф Нансен, славний дослідник північного бігуна і гуманітарист, буде промовляти слідууючого вівторка, дня 27. листопада, у Вокер театрі в Вініпегу.

В часі голоду в Приволжжі і подувевій України в 1921—22 рр. Нансен зорганізував особну ратунову акцію і багато причинилося до зменшення страшною нещастя. Імя Нансена згадують нині в Радянських Республіках з великою пошаною і вдячністю.

Забезпечення студентів.

ОДЕСА. — Більше як половина одеських студентів забезпечена степендіями. Одеські господарські органи виділили 160 степендія.

В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ.

Нова Республіка.
З'їзд робітничо-селянських Рад Східної Карелії оголосив нову Радянську Республіку — Карелію і прилучив цю нову соціалістичну державу до С.С.Р.Р. (Карелія — це країна положена на півночі, зловж фінляндської границі.)

Вчені С.С.Р.Р. допомагають німецьким вченим.

Заряд спілки вчених С.С.Р.Р. обмірковував питання допомоги німецьким вченим. Постановлено дати місяця в радянських домах відпочинку і запросити вчених німецьких соціалістів до праці в Радянській Республіці, а також організувати грошеву і харчеву допомогу.

Організація Червоної Армії по територіях.

Скрізь, по всіх республіках Радянської Спілки приступлено до ґрунтовної організації окремих територіальних Червоної Армії. В цих арміях служитимуть горожане даної республіки і все урядовання, наука і команда відбуватимуться тільки на рідній мові. На Україні покинано чотири рідні мови 1898, 1899, 1900 і 1901 для вивчення в територіальних дивізіях муштри в українській мові. Так само зроблено і в усіх інших радянських республіках.

МІЖНАРОДНА СЕЛЯНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Як відомо, минулого місяця відбулася в Москві перша міжнародна селянська конференція. Радянська преса подає таку історію цієї конференції:

На всеосязну селянсько-господарську виставу приїхало багато селян з різних країв. Ці селяне, позайоминивши між собою рішля влаштувати конференцію, на котрій можна би обговорити важніші справи, які торкаються селянських інтересів. Ініціативна група по скликанню селянської конференції виробила такий порядок денний:

1) Забезпечення мира і боротьба проти війни, 2) становище селянства в капіталістичних країнах, 3) наслідки аграрної революції в Росії і становище російських селян, 4) кооперативна селянська спілка в Росії, 5) кооперативна селянська спілка в капіталістичних країнах, 6) зв'язок між селянством і робітничим класом, 7) організаційні справи.

В конференції взяли участь делегати більш 20 країв: Німеччини, Франції, Фінляндії, Польщі, Болгарії, Чехословаччини, Естонії, Литви, Латвії, Норвегії, Іспанії, Італії, Швеції, Зауценних Держав, Аргентини, Мексики, Японії і С.С.Р.Р. Між делегатами С.С.Р.Р. були Українці, Росіяне, Грузини, Кіргізи, Буряти і інші.

Крім селян, у конференції взяли участь проводирі селянських політичних партій голови селянських політичних спілок, ліг, синдикатів, кооперативів, депутати законодавчих установ, редактори селянських газет і інші. В конференції взяли участь і позапартійники.

Ліквідація неграмотности.

КИЇВ. — Тут зорганізовано товариство помочи ліквідації неграмотности під предіседательством голови Губвіконкому Київщини т. Гринька.

ГРУШЕВСЬКИЙ ХОЧЕ ВЕРТАТИ НА РАД. УКРАЇНУ.

РИГА, 19. листопада. — В останніх часах на Радянську Україну вертає багато українських емігрантів, особливо зі Східної Галичини та інших окупованих Польшею українських земель.

Між іншими звернувся до українського радянського правительтва о дозвіл вернути на Україну проф. Михайло Грушевський, бувший голова Української Центральної Ради, який хоче відітатися на Українській науковій праці.

Отаман Тютюнник, один з головних союзників Петлюри, який по довгих переговорах одержав дозвіл на поворот на Радянську Україну, прислав до Харкова документи про зносини українських повстанців з Польшею і аліантськими державами.

АРЕШТОВАННЯ НА ВОЛИНІ.

Луцька "Селянська Доля" з 28. жовтня ц. р. доносить: Почавши від 14. до 16. ц. м. поліція перевела по всій Волині масу ревізій і арештованих. Ревізії переводжено під покришкою різних причин і тільки при слідстві, по кількох днях арешту, арештовані довідувались офіційно, що їх піддається о принадлежність до комуністич. "вивротних" організацій та провадження комуністичної агітації. Слідство не дало найменших підстав для арешту і всіх арештованих по тижні арешту випущено на волю. В Луцьку затримано в арешті тільки Трифона Будзького з Колок, якому мав сказати слідчий, що проти нього нема жадних доказів, але він мусить сидіти до "внясення". Цікаво те, що на першій переслуханню слідчий хотів затримати в арешті Олександру Будзького а Трифона звільнити, а на другій, після порозуміння з прокуратором, зробив якраз навпаки.

За те після Луцького "Дзєніка Волинського": "у многих арештованих найдено докази антидержавної діяльности, багато писем і комуністичних брошур... Цими днями звільнено комуністичні бойки у волостях Козки і Тростенць, де найдено комуністичну літературу".

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ РОБІТНИКІВ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — Зворушення, які відбулися недавно в Кракові, дали польським властям причину до нечуваного переслідування робітничого руху в Польщі. Державні шпїони слідять за найменшою проявою робітничого життя і арештують без ніякої причини кожного підозрілого їм робітника. До Варшави приходять вісті з усіх більших міст, що власті поарештували робітничих провідників. З Лодзі прийшла вістка, що там також арештовано багато страйкуючих робітників, яких власті підозрювали, що вони стреміли до викликання в Польщі революції. З Кракова доносять, що там власті держать в тюрмах около сотки найвідоміших робітників, щоб ослабити робітничий рух в тім місті.

Найгірше збиткується власті над робітниками Східної Галичини, де час від часу переводяться масові арештованія і передержується робітників в тюрмах по кілька місяців.

ШВАЙЦАРІЯ НА ЧОРНІЙ ЛІСТІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

МОСКВА, 21. листопада. — В опублікованім нині інтерв'ю міністер заграничних справ Чічерін заявив, що за увільнення в Лозанні М. Коирадо, убійника совітського представника Вороського, російське совітське правительтво поставити на завжди Швайцарію на чорну лісту.

Чічерін сказав, що Швайцарія заплатити дорого за злочин, за котрий є відвічална вся швайцарська буржуазія.

Парижська "Трі Парізієн" довідуеться, що Совіти повернули Мусуламнам Туркестану Коран—Османа, одну з найсвятіших реліквій Ісламу, яку Росіяне загарбали й завезли до Петербурга. Після підбору Туркестану.

ВРАЖІННЯ ТОВ. М. ІРЧАНА.

Повідомляємо наших читачів, що редакція "Укр. Роб. Вістей" одержала від українського пролетарського письменника М. Ірчана довгий рукопис, в якому описані його вражіння подорожі з старою країною до Канади. Ці цікаві вражіння почнемо друкувати з слідууючого числа нашої газети. Читачі будуть мати змогу познайомитися ближше з сучасними відносинами в Європі, та першими вражіннями нашого письменника на канадській землі.

В слідууючій числі "У.Р.В." пічнемо також друкувати дуже цікавий огляд з життя в С.С.Р.Р., написаний спеціально для "У.Р.В.". Слідить за слід. числами "У.Р.В."

В СУБОТУ, ДНЯ 24 ЛИСТОПАДА

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— відіграться —

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

всім відому драму Тогобого в 5-ох діях з співами і танцями п. н.:

ЖИДІВКА ВИХРІСТКА

Драма ця написана на тлі одного конфлікту релігійних та національних пересудів антагонізму двох народностей, вкоріненних рабними попами та релігійно-націоналістичними інституціями. Зміст її широко відомий і такий популярний, що вимагає жадних пояснень. Хто коли-небудь бачив шраму, той безперечно прийде побачити її ще раз, р-ж не бачив її зовсім, той скористає з цієї нади, щоб її побачити.

ПОЧАТОК ТОЧНО ОДИНИ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 5, 40 І 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна завчасу купити в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день податлення при насі.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— урочеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО ЛИСТОПАДА

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

Концерт-Мітинг

зі слідууючою ПРОГРАМОЮ:

Часть I.

1. Інтернаціонал
2. Сучасність — елямація
3. Крилець
4. Союз скрипки
5. Промова

Часть II.

6. Три шапки
7. Деклямація
8. Ой під виш
9. Деклямація
10. Огні горят
11. Народна
12. Гуляки
13. Народні

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУПА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ